

بخشنامه

شماره سند: RG-CI-9607

تاریخ: ۱۳۹۶/۰۷/۱۰

پیوست: دارد

صفحه ۱ از ۱

مخاطبین	کلیه شعب و واحدهای سراسر کشور
موضوع	ماده ۳ قانون بیمه اجباری خسارت وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسیله نقلیه مصوب ۹۵/۰۲/۲۰ و آئین نامه اجرایی آن
<p>با توجه به ماده سوم قانون بیمه اجباری خسارت وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب ۹۵/۰۲/۲۰ دارنده وسیله نقلیه مکلف است برای پوشش خسارت های بدنی وارد شده به راننده مسبب حادثه حداقل به میزان دیه مرد مسلمان در ماه غیر حرام بیمه حوادث اخذ کند. مبنای محاسبه میزان خسارت قابل پرداخت به راننده مسبب حادثه معادل دیه فوت و یا دیه و یا ارش جرح از فرض ورود خسارت بدنی به مرد مسلمان در ماه غیر حرام و هزینه معالجه آن می باشد. سازمان پزشکی قانونی مکلف است با درخواست راننده مسبب حادثه یا شرکت بیمه مربوط نوع و درصد صدمه بدنی وارد شده را تعیین و اعلام کند آئین نامه اجرایی و حق بیمه مربوطه به این بیمه نامه به پیشنهاد بیمه مرکزی پس از تصویب شورای عالی بیمه به تصویب هیئت وزیران می رسد.</p> <p>آئین نامه اجرایی ماده ۳ به تاریخ ۹۶/۰۵/۰۱ طی نامه شماره ۵۱۰۵۱/۵ ت ۵۳۸۰۵ ه به تصویب هیئت وزیران رسیده و نظر به اینکه اثر قوانین و دستورات نسبت به آینده است و در آئین نامه اجرایی ماده ۳ مقررات خاصی نسبت به عطف به ما سبق شدن آن پیش بینی نشده است و با توجه به اینکه اجرای ماده ۳ قانون به نحوه عملی و اجرایی متوقف بر تصویب آئین نامه بوده است لذا صرفاً بیمه نامه های صادره پس از تاریخ لازم الاجرا شدن آئین نامه ، تابع آئین نامه مذکور می باشد.</p> <p>با عنایت به اینکه در ماده (۳) قانون بیمه اجباری خسارت وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه (مصوب ۱۳۹۵) دایر بر تکلیف دارنده وسیله نقلیه به اخذ پوشش و خسارت بدنی وارد شده به راننده مسبب حادثه ، تصویب آئین نامه اجرایی و حق بیمه مربوط به این بیمه نامه توسط هیئت وزیران (پس از تصویب شورای عالی بیمه) پیش بینی شده است و تا زمان تصویب آئین نامه مزبور، اجرای حکم ماده ۳ از نظر حقوقی و اجرایی متعذر می باشد.</p> <p>همچنین با عنایت به ماده ۳ از آئین نامه اجرایی مربوطه بیمه گر موظف است در ازای دریافت حق بیمه مربوط، همزمان با صدور بیمه نامه شخص ثالث ، بیمه نامه حوادث راننده را با رعایت این آئین نامه صادر کند.</p> <p>که در این خصوص دریافت حق بیمه از ۹۶/۰۶/۲۰ اجرایی شده است.</p> <p>آئین نامه اجرایی این ماده در تاریخ ۹۶/۰۵/۰۱ تحت شماره ۵۱۰۵/۵ ت ۵۳۸۰۵ ه به تصویب هیئت وزیران رسیده که به شرح پیوست جهت استحضار و بهره برداری لازمه اعلام می گردد.</p> <p>مسئولیت حسن اجرای بخشنامه بعهدہ رؤسای محترم شعب و مسئولین واحدهای خسارت می باشد</p>	

مدیریت بیمه های خودرو	مدیریت تحقیق و توسعه	معاونت فنی / قائم مقام مدیر عامل
		

موارد منسوخ شده: ندارد	نام ابلاغ کننده: آقای مصطفی شمس آستانه - معاونت فنی
دامنه کاربرد: کلیه شعب و واحدهای سراسر کشور	مرجع پاسخگویی: مدیریت بیمه های اتومبیل
تاریخ اجراء: ۱۳۹۶/۰۷/۱۰	مدت اجراء: نامحدود
مدارک و مستندات مرتبط و وضعیت:	مرجع ناظر: مدیریت بیمه های اتومبیل
نحوه ابلاغ: الکترونیکی	
آیین نامه اجرایی ماده (۳) قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه (بیمه حوادث راننده مسبب حادثه)	

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت دادگستری - وزارت کشور

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۶/۴/۲۸ به پیشنهاد بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و تصویب شورای عالی بیمه و به استناد ماده (۳) قانون بیمه اجباری خسارات و ازند شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه - مصوب ۱۳۹۵ - آیین نامه اجرایی ماده یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی ماده (۳) قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه (بیمه حوادث راننده مسبب حادثه)

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند و سایر اصطلاحات مندرج در این آیین نامه، تابع تعاریف مندرج در قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه - مصوب ۱۳۹۵ - است:

الف- قانون: قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه - مصوب ۱۳۹۵ -
ب- بیمه گذار: دارنده وسیله نقلیه (اعم از مالک یا متصرف) هر کدام که بیمه نامه موضوع این آیین نامه را تحصیل کند؛ بیمه گذار محسوب و تکلیف از دیگری ساقط می شود.
پ- بیمه گر: شرکت بیمه ای که مجوز فعالیت در رشته بیمه حوادث را از بیمه مرکزی دریافت کرده باشد و مشخصات آن در بیمه نامه درج گردیده و در ازای دریافت حق بیمه، جبران خسارت بدنی ناشی از حوادث تحت پوشش را طبق قانون و این آیین نامه به عهده می گیرد.
ت- راننده مسبب حادثه: فردی که بر اثر وقوع هر یک از حوادث موضوع این آیین نامه دچار خسارت بدنی شده و شخص ثالث محسوب نشود.

ماده ۲- دارنده وسیله نقلیه مکلف است همزمان با خرید بیمه نامه شخص ثالث برای پوشش خسارت های بدنی که در اثر حوادث موضوع این آیین نامه به راننده مسبب حادثه وارد می شود، حداقل به میزان دیه مرد مسلمان در ماه غیر حرام بیمه حوادث راننده اخذ کند.
تبصره - زمان شروع و پایان مدت بیمه مذکور باید با زمان شروع و پایان مدت بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث یکسان باشد.

ماده ۳- بیمه گر موظف است در ازای دریافت حق بیمه مربوط، همزمان با صدور بیمه نامه شخص ثالث، بیمه نامه حوادث راننده را با رعایت این آیین نامه صادر نماید.

ماده ۴- میزان تعهد بیمه گر در هر حادثه برای جبران خسارت فوت، معادل مبلغ مندرج در بیمه نامه و برای جبران خسارت جرح و یا صدمه بدنی، برابر با حاصل ضرب درصد دیه یا ارزش

تعیین شده در مبلغ مندرج در بیمه نامه است. هزینه معالجه بیمه شده نیز بر اساس تعرفه های مصوب هیئت وزیران و با رعایت ماده (۳۵) قانون تحت پوشش بیمه می باشد. در هر حال مجموع خسارت بدنی قابل پرداخت به راننده مسبب حادثه در هر حادثه از مبلغ بیمه مندرج در بیمه نامه بیشتر نخواهد بود.

تبصره - بیمه گر مکلف است در ایفای تعهدات موضوع این بیمه نامه، خسارت وارده به راننده مسبب حادثه را بدون لحاظ جنسیت و دین تا سقف مبلغ مندرج در بیمه نامه پرداخت نماید.

ماده ۵- چنانچه راننده مسبب حادثه از محل بیمه نامه شخص ثالث یا صندوق تأمین خسارت های بدنی غرامت دریافت نماید، تعهد بیمه گر به میزان درصد تقصیر تعیین شده خواهد بود.

ماده ۶- کسر بخشی از خسارت یا عدم پرداخت خسارت وارده به راننده مسبب حادثه به استناد تقصیر، قصور یا اشتباه بیمه گر یا نماینده وی در تنظیم و صدور بیمه نامه مجاز نمی باشد.

ماده ۷- خسارت های خارج از تعهد بیمه گر، موارد مندرج در مواد (۱۵) و (۱۷) قانون می باشد.

ماده ۸- هرگاه در مدت بیمه، در کاربری وسیله نقلیه تغییری به وجود آید که موجب تشدید خطر گردد، بیمه گذار موظف است حداکثر ظرف دو هفته از تاریخ تغییر کاربری، بیمه گر را آگاه سازد. در این صورت بیمه گر می تواند با صدور الحاقیه تغییر کاربری، حق بیمه مربوط را حسب مورد افزایش دهد و بیمه گذار موظف است حق بیمه اضافی را پرداخت کند. چنانچه بیمه گذار مراتب را به بیمه گر اعلام نکند و موضوع بعد از وقوع حادثه معلوم شود، خسارت وارده به نسبت حق بیمه پرداختی به حق بیمه واقعی محاسبه و پرداخت می گردد.

ماده ۹- در صورت وقوع حادثه، بیمه گذار موظف است ظرف شصت روز مراتب را به بیمه گر اعلام نماید. در صورت اطلاع بیمه گر از وقوع حادثه به هر طریقی از جمله اعلام بیمه شده و یا وراثت یا نماینده قانونی وراثت، این تکلیف از بیمه گذار ساقط می شود. چنانچه بیمه گر نزد مراجع قضایی اثبات نماید عدم انجام تکلیف فوق در مهلت مقرر موجب خسارتی برای او شده است می تواند خسارت وارده را از مبلغ قابل پرداخت کسر نماید، مگر این که بیمه گذار اثبات کند به علتی خارج از اراده خود قادر به انجام تکلیف یادشده نبوده است.

ماده ۱۰- برای پرداخت خسارت بدنی ارایه اصل یا تصویر برابر با اصل مدارک زیر لازم است:

الف - بیمه نامه یا هرگونه مدرک دال بر دارا بودن پوشش بیمه موضوع این آیین نامه.

ب - گزارش کارشناس راهنمایی و رانندگی یا گزارش مقامات انتظامی یا نظریه کارشناس یا هیئت کارشناسی منتخب مراجع قضایی حسب مورد.

پ - گواهی نامه رانندگی راننده مسبب حادثه یا هرگونه مدرک دال بر داشتن گواهی نامه رانندگی متناسب با وسیله نقلیه مربوط.

ت - مدرک شناسایی راننده مسبب حادثه.

ث - خلاصه پرونده بالینی راننده مسبب حادثه در صورتی که در مراکز درمانی بستری شده یا تحت معالجه قرار گرفته باشد.

ج - گواهی پزشکی قانونی در خصوص نوع و درصد صدمه بدنی وارد شده به راننده مسبب حادثه.

چ - گواهی فوت یا جواز دفن صادره یا تأیید شده توسط پزشکی قانونی و شناسنامه باطل شده متوفی در صورت فوت راننده مسبب حادثه.

ح - گواهی انحصار وراثت در صورت فوت راننده مسبب حادثه.

تبصره ۱- در صورت توافق راننده مسبب حادثه و بیمه‌گر در مورد نوع و درصد صدمه بدنی با رعایت ماده (۱۱) قانون، ارایه گواهی پزشکی قانونی الزامی نیست.

تبصره ۲- پزشکی قانونی مکلف است با درخواست بیمه‌گر مربوط، نوع و درصد صدمه بدنی وارد شده به راننده مسبب حادثه را بدون لحاظ جنسیت و دین وی تعیین و به بیمه‌گر اعلام کند. در صورت مراجعه مستقیم راننده مسبب حادثه به پزشکی قانونی، پزشکی قانونی موظف است ضمن اخذ گزارش موضوع بند (ب) این ماده، نوع و درصد صدمات بدنی وارده به راننده را تعیین و مراتب را به بیمه‌گر مربوط اعلام و رونوشت گزارش خود را به راننده مسبب حادثه ارایه نماید.

تبصره ۳- مأموران راهنمایی و رانندگی و یا مقامات انتظامی مکلفند با اطلاع از وقوع حوادث موضوع این آیین‌نامه با حضور در صحنه نسبت به تهیه گزارش مبنی بر شرح و علت وقوع حادثه و مشخص نمودن راننده مسبب حادثه در هنگام وقوع حادثه و ارایه گزارش مذکور به راننده مسبب حادثه یا ذی‌نفع اقدام نمایند.

تبصره ۴- در مواردی که بین طرفین حادثه در خصوص تعیین مقصر و یا میزان تقصیر اختلاف نظر باشد و یا در صورت عدم امکان تعیین راننده مسبب حادثه توسط پلیس راهنمایی و رانندگی، خسارت بر اساس رأی مرجع قضایی پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۱- بیمه‌گر مکلف است حداکثر ظرف بیست روز از تاریخ تکمیل مدارک، مبلغ خسارت را حسب مقررات این آیین‌نامه پرداخت نماید.

تبصره ۱- چنانچه علی‌رغم کامل بودن مدارک، بیمه‌گر خسارت را پرداخت نکند مکلف است علاوه بر اصل خسارت، به ازای هر روز تأخیر معادل نیم در هزار مبلغ خسارت را به ذی‌نفع پرداخت نماید.

تبصره ۲- در صورت فوت بیمه‌شده، خسارت به وراثت قانونی بیمه‌شده یا نماینده قانونی آنها و به نسبت سهم‌الارث پرداخت می‌گردد.

ماده ۱۲- نرخ حق بیمه سالانه به ازای هر هزار ریال تعهد بیمه‌نامه برای انواع وسایل نقلیه به شرح زیر می‌باشد:

الف - سواری شخصی: (۰/۷) ریال

ب - اتوکار (استیشن، ون، مینی‌بوس و اتوبوس): (۱) ریال

پ - پارکس: (۱/۲) ریال

پ - موتورسیکلت و وسایل نقلیه ریلی: (۰/۳۷) ریال

تبصره - بیمه‌گر می‌تواند تا دو و نیم درصد (۲/۵٪) کمتر از نرخ‌های مذکور را ملاک عمل خود قرار دهد. اعمال تخفیف بیشتر از دو و نیم درصد (۲/۵٪) توسط بیمه‌گر، منوط به کسب مجوز از بیمه مرکزی است.

۵۱۰۵۱/ت ۵۳۸۰۵ هـ

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۶/۵/۱

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

ماده ۱۳- نحوه تخفیف یا افزایش در حق بیمه موضوع این آیین نامه و نحوه انتقال سابقه تخفیف عدم خسارت آن و نحوه فسخ بیمه نامه، تابع مقررات مربوط به بیمه شخص ثالث می باشد.

ماده ۱۴- چنانچه فردی که راننده وسیله نقلیه بوده، در زمان وقوع حوادث موضوع این آیین نامه خارج از وسیله نقلیه بوده و دچار صدمات بدنی شود، در حکم شخص ثالث بوده و خسارت وارده حسب مورد از محل بیمه شخص ثالث یا صندوق تأمین خسارت های بدنی پرداخت می شود و در غیر این صورت خسارت از محل بیمه نامه حوادث راننده جبران خواهد شد.

ماده ۱۵- از تاریخ انتقال مالکیت وسیله نقلیه، کلیه حقوق و تعهدات ناشی از قرارداد بیمه موضوع این آیین نامه به انتقال گیرنده منتقل می شود و انتقال گیرنده تا پایان مدت قرارداد بیمه، بیمه گذار محسوب می شود. ضوابط مربوط به انتقال تخفیف عدم خسارت بیمه شخص ثالث تابع آیین نامه اجرایی تبصره ماده (۶) قانون می باشد.

ماده ۱۶- چنانچه مشخص شود که وسیله نقلیه تحت پوشش بیمه نامه حوادث راننده برای همان مدت نزد بیمه گر دیگری نیز بیمه شده است، بیمه نامه بعدی باطل خواهد بود و حق بیمه دریافتی مربوط پس از کسر ده درصد آن بابت هزینه های بیمه گری به بیمه گذار مسترد می شود.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس جمهور

شماره ۵۸۵۷۷/۳۰۶۵۳

تاریخ ۱۳۹۵/۰۶/۱۵

پست

جمهوری اسلامی ایران

ریاست جمهوری

معاونت حقوقی رئیس جمهور

اللهم صل علی محمد و آل محمد

جناب آقای همتی

رئیس کل محترم بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران

باسلام و احترام؛

بازگشت به نامه شماره ۹۵/۱۰۰/۲۴۷۹۴ مورخ ۱۳۹۵/۵/۱۸ در خصوص ابهامات مطروحه پیرامون نحوه اجرای ماده (۳) قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث بر اثر حوادث وسایل نقلیه (مصوب ۱۳۹۵) اعلام می دارد:

۱- در مورد بیمهنامه‌هایی که در پیش از این در اجرای بند «ب» ماده (۱۱۵) قانون برنامه پنجم توسعه و آئین نامه شماره ۶۷ مصوب شورای عالی بیمه، صادر شده و همچنان اعتبار دارد با توجه به ماده (۱) قانون بیمه مصوب ۱۳۱۶ مبنی بر قراردادی بودن بیمه و تنهات طرفین در آن، ملاک عمل شرکتهای بیمه‌گر، بیمه نامه صادره و مهلتی قانونی مرتبط است.

۲- با عنایت به اینکه در ماده (۳) قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه (مصوب ۱۳۹۵) دایره بر تکلیف دلرنده وسیله نقلیه به اخذ پوشش خسارات بدنی وارد شده به راننده مسبب حادثه، تصویب آئین نامه اجرایی و حق بیمه مربوط به این بیمه نامه توسط هیئت وزیران (پس از تصویب شورای عالی بیمه) پیش بینی شده است و تا زمان تصویب آئین نامه مزبور، اجرای حکم ماده (۳) از نظر حقوقی و اجرائی معتبر است لذا تا زمان تحقق این امر، حکم مندرج در بند «ب» ماده (۱۱۵) قانون برنامه پنجم توسعه و آئین نامه مربوطه در این خصوص مجری خواهد بود و شرکتهای بیمه‌ای مکلف به عرضه بیمه حوادث راننده بر اساس بند «ب» ماده (۱۱۵) قانون مزبور و مقررات آن خواهند بود. لازم به ذکر است با توجه به ملاک ماده (۶۵) قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه (مصوب ۱۳۹۵)، بیمه نامه‌های صادره در اجرای بند «ب» ماده (۱۱۵) قانون برنامه پنجم تا پایان زمان اعتبار بیمه نامه، مبنای رابطه بیمه‌ای مربوطه خواهد بود.

حسین بارسایی
رئیس امور هماهنگی
ورفع اختلافات حقوقی دستگاههای اجرایی

